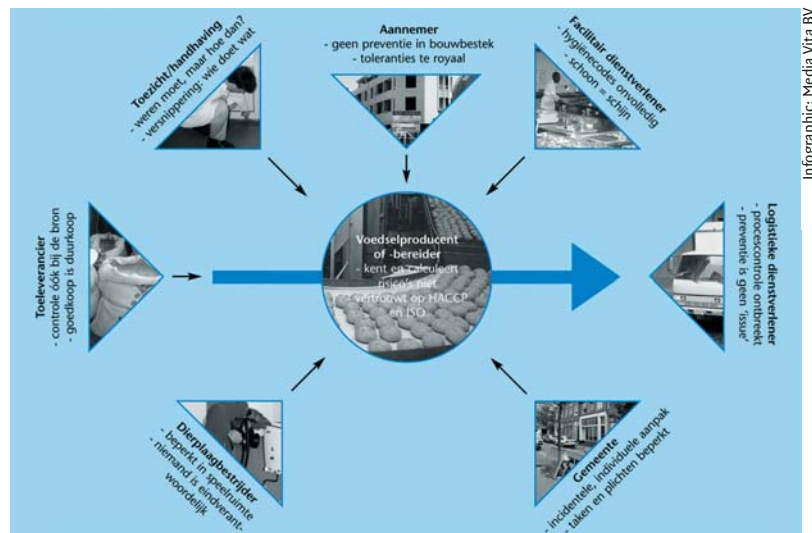

Met IPM komen dierplagen niet meer voor

Het duurzaam voorkomen van dierplagen. Dat is het uitgangspunt bij Integrated Pest Management (IPM). IPM is geen methodiek, maar een aanpak om de voedselveiligheid te beheersen. In Nederland staat de aanpak nog in de kinderschoenen, maar voor een aantal bedrijven is het inmiddels een van de pijlers van het kwaliteitssysteem.

Het Integrated Pest Management (IPM) systeem is een manier van denken en doen, gericht op het duurzaam voorkomen van dierplagen in het productieproces en op het terugdringen van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. IPM omvat een pakket van beheersmaatregelen die bedrijven kunnen inpassen in hun bestaande kwaliteitssystemen. Zo sluit de aanpak aan op nationale en internationale normen op het gebied van voedselveiligheid, zoals BRC-, IFS- of AIB-eisen.

De IPM-problematiek in kaart gebracht.

Ketengericht

Binnen de IPM-filosofie staat preventie, het voorkomen van plaagdieren, centraal. Werken volgens de principes van het IPM-systeem betekent dan ook dat de weringsmaatregelen zich niet beperken tot de fabriekshal, maar dat dierplagen 'ketengericht' worden aangepakt. Plaagdieren kunnen zich immers al gemakkelijk in de lading en tussen goederen verschuilen. Inspecties dienen vroeg in de keten plaats te vinden om problemen verderop te voorkomen. Tegelijk is het noodzakelijk om regelmatig te blijven inspecteren, zodat bij de minste aanwe

zigheid van plaagdieren direct kan worden ingegrepen. Belangrijk bij preventie is kennis van het ongedierte. Pas dan kan worden begonnen met het beheersen ervan. Plaagdieren willen zich eigenlijk alleen maar voortplanten. Dat kan onder de juiste omstandigheden zoals de aanwezigheid van schuilplaatsen en natuurlijk voedsel. Ook temperatuur en vochtgehalte spelen een rol. Een plaagdierinspectie begint daarom altijd met determinatie en inventarisatie: zijn er plaagdieren of zijn de omstandigheden dermate ideaal dat plaagdieren kunnen binnendringen?

Audits

Bedrijven die IPM volledig hebben geïmplementeerd zijn minder geld kwijt aan plaagdierbestrijding. Bovendien functioneert het kwaliteitssysteem beter waardoor er bij audits minder afwijkingen voorkomen. Een bedrijf moet er echter wel volledig voor gaan. Van directeur tot medewerker, iedereen dient IPM op zijn of haar niveau te begrijpen en toe te passen.

Voor toepassing van IPM in de praktijk zie pagina 25.

IPM-cursus

Musca Opleidingen verzorgt sinds 2004 een cursus Integrated Pest Management (IPM). De cursus is modulair van opzet en kan met een examen worden afgesloten. In totaal zijn er vijf modules, verdeeld over vijf lesdagen.

- Dag 1: Wat is IPM? Preventieve maatregelen, ketensamenwerking, opzetten IPM-plan.
- Dag 2: Voedselveiligheid, wetgeving en certificering. Relatie tussen HACCP, GMP en hygiëncodes

en plaagdierbestrijding.

- Dag 3: Pest Management. Eisen aan contractors, aandachtspunten nieuwbouw, opslag en onderhoud. Binnendringen en voorkomen plaagdieren en plaagdierinspectie.
- Dag 4: Plaagdierbeheersing. Kenmerken plaagdieren (knaagdieren, insecten en mijten), herkenning en preventie. Alternatieve beheersingstechnieken.
- Dag 5: Casussen.

Inlichtingen: www.musca.nl

‘Wij besparen op bestrijdingskosten’

Bij Nestlé is Integrated Pest Management onderdeel van het Nestlé Quality System, het wereldwijde kwaliteitsmanagementsysteem van Nestlé. Het toepassen van de IPM-technieken en -methoden is essentieel voor het concern. Klaas Cuperus, verantwoordelijk voor IPM bij Nestlé Nederland, legt uit waarom.

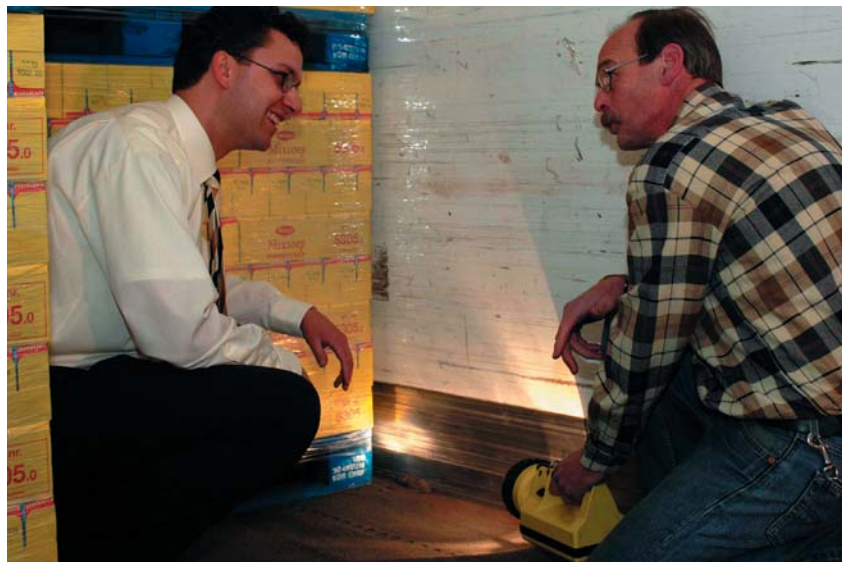
Integrated Pest Management (IPM) is bij Nestlé een belangrijk onderdeel van Good Manufacturing Practices (GMP). Op welke wijze past Nestlé IPM toe? Cuperus: “Bij het opstellen van onderhouds- en schoonmaakplannen houden wij rekening met plaagdieren. In de praktijk betekent dit oog hebben voor ontwikkelingsplaatsen en het toepassen van preventieve technieken, variërend van het afdichten van kieren tot het controleren en schoonhouden van schroefputten.”

Bij een gebouw begint het volgens Cuperus echter al bij het ontwerp. “Vandaar dat wij de IPM-principes toepassen bij al onze nieuwbouw- en verbouwingsplannen. Zo houden wij al rekening met het voorkomen van plaagdieren door te beoordelen waar en wat voor soort groenvoorziening rond een gebouw mag staan. Verder letten we op bij de indeling van de magazijnen, de routing van grond- en hulpstoffen door het gebouw en de opslag van het gereed product. Een goede basis kan veel plaagdierproblemen later voorkomen.”

Totale supply chain

Bij Nestlé wordt IPM ook ingezet om mogelijke plaagdierproblemen in een vroegtijdig stadium te identificeren. Cuperus: “We onderzoeken of de omstandigheden gunstig zijn voor het ontstaan van plaagdieren. Met de kennis van IPM veranderen we vervolgens die omstandigheden waardoor we mogelijke incidenten voor blijven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan verbeterde inspecties bij binnenkomende goederen en het weghalen van schuilplaatsen uit de omgeving van een distributiecentrum.”

“Doordat wij IPM toepassen is bestrijding nauwelijks meer nodig. Daarentegen zijn

Klaas Cuperus (links) tijdens een inspectie in het distributiecentrum van Nestlé.

we veel meer bezig met wering, preventie en monitoring. Besmetting van locaties of aantasting van producten door plaagdieren wordt hierdoor sterk gereduceerd”, aldus Cuperus.

Nestlé past IPM toe op de totale supply chain. Aan zowel leveranciers, de eigen productielocaties, distributiecentra als transporteurs stelt het bedrijf hoge eisen. Vervoerders bijvoorbeeld mogen louter en alleen voedingsmiddelen vervoeren. Bovendien controleert Nestlé de transporteurs op kwaliteit en hygiëne.

Training

Alle medewerkers dienen over IPM-kennis te beschikken. Cuperus: “Kennis van IPM is onderdeel van onze trainingen. Op deze manier worden de medewerkers zich bewust van plaagdieren. Bovendien zijn zij degenen die vanuit hun taken en verantwoordelijkheden het meeste invloed hebben op de beheersing ervan”.

De medewerkers bij Nestlé voeren periodieke inspecties dan ook zelf uit. Zij zijn hierdoor een belangrijke schakel in het plaagdiervrij houden van de locaties. Een externe, gediplomeerde plaagdieradviseur houdt Nestlé scherp. Deze plaagdieradviseur voert volgens afspraak inspecties uit en rapporteert zijn bevindingen.

Volgens Cuperus levert IPM aantoonbaar kostenreducties op. “De kosten die wij maken door het toepassen van IPM-technieken staan in geen verhouding tot de kosten die Nestlé zou moeten maken als plaagdieren daadwerkelijk een probleem gaan vormen. Voor ons is het heel simpel: wij leggen de lat hoog en daar horen plaagdieren niet bij.”

José van Uffelen

J. van Uffelen, Musca Opleidingen, Rozenburg, 0181-213000, info@musca.nl.